Rok VIII.

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

Nr. 11. Warszawa, dnia 15 października 1938 r.

Prenumeratę (w Warszawie zł. 12 rocznie, poza Warszawą zł. 16) przyjmuje wyłącznie Księgarnia Rolnicza w Warszawie, ul. Mazowiecka 10.

T R E Ś Ć:

SKOROWIDZ RZECZOWY.

93.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 3 września 1938 r.

o określeniu terminu wejścia w życie przepisów art. 56 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o rzeczowych świadczeniach wojennych.

Na podstawie art. 106 ust. (2) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o rzeczowych świadczeniach wojennych (Dz. U. R. P. Nr 95, poz. 859) zarządza się co następuje:

§ 1. Termin wejścia w życie przepisów art. 56 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o rzeczowych świadczeniach wojennych (Dz. U. R. P. Nr 95, poz. 859) na całym obszarze Państwa określa się na dzień 15 września 1938 r.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski.*

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *J. Poniatowski.*

(Dz. U. R. P. z 15.IX.38 r. Nr 69 poz. 502).

94.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 15 września 1938 r.

o wprowadzeniu w życie na pewnych obszarach Państwa niektórych przepisów ustawy o nadzorze nad hodowlą bydła, trzody chlewnej i owiec.

Na podstawie art. 15 ust. (3) ustawy z dnia 5 marca 1934 r. o nadzorze nad hodowlą bydła, trzody chlewnej i owiec (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 349) oraz w związku z ustawą śląską z dnia 15 czerwca 1936 r. o nadzorze nad hodowlą bydła, trzody chlewnej i owiec (Dz. U. Śl. Nr 16, poz. 28) zarządzam co następuje

§ 1. Przepisy art. 6 — 11, 12 ust. (1) pkt 1 i ust. (2) ustawy z dnia 5 marca 1934 r. o nadzorze nad hodowlą bydła, trzody chlewnej i owiec (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 349) wchodzą w życie:

1) w zastosowaniu do bydła na obszarze: powiatu tarnogórskiego — w województwie śląskim oraz
gmin: Gutkowo, Koziebrody i Raciąż (wiejskiej i miejskiej) w powiecie sierpeckim — w województwie warszawskim;
2) w zastosowaniu do trzody chlewnej na obszarze:
powiatu tarnogórskiego — w województwie śląskim;
3) w zastosowaniu do owiec na obszarze: gmin: Góry-Mokre i Przedbórz w powiecie koneckim — w województwie kieleckim oraz
gminy Siechniewicze w powiecie prużańskim — w województwie poleskim.

§ 2. W § 1 pkt 1) rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 30 czerwca 1938 r. o wprowadzeniu w życie na pewnych obszarach Państwa niektórych przepisów ustawy o nadzorze nad hodowlą bydła, trzody chlewnej i owiec (Dz. U. R. P. Nr 48, poz. 382) skreśla się wyrazy: „gmin: Góry-Mokre i Przedbórz w powiecie koneckim".

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *J. Poniatowski.*

(Dz. U. R. P. z 4.X.38 r. Nr 78, poz. 529).

95.

PISMO OKÓLNE MINISTERSTWA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

Nr P. XXIII. 6/2371/38 z dnia 9 września 1938 r.

w sprawie interpretacji art. 44 p. 5 ustawy o wykonaniu reformy rolnej.

Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych komunikuje, iż zgodnie z opinią, wyrażoną przez Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej w piśmie z dn. 2 września 1938 r. L. dz. 51353/4074/38.III.F.30/5817, w przypadku parcelacji gruntów przymusowo wykupionych, odprawy przewidziane w art. 44 p. 2 i 3 ustawy z dn. 28.XII.1925 r. o wykonaniu reformy rolnej, winny być wypłacane pracownikom folwarcznym nie przez Skarb Państwa, lecz przez dotychczasowych właścicieli wywłaszczonych gruntów.

Wspomniane stanowisko opiera się na tym wywodzie, iż termin — *właściciel parcelowanych gruntów* — użyty przez ustawodawcę w p. 5 zd. drugie art. 44 ustawy o wykonaniu reformy rolnej oznacza, w przypadku parcelowania przez Urząd Wojewódzki gruntów prywatnych, na cele reformy przymusowo wykupionych, właściciela prywatnego, którego grunty objęte zostały przymusowym wykupem i następną parcelacją.

Za taką interpretacją bowiem przemawiają w myśl wspomnianej opinii Prokuratorii Generalnej R. P. następujące względy:

a) Art. 2 ustawy o wyk. ref. roln. mówi, że „będą obowiązkowo *parcelowane grunty* z poniżej wymienionych nieruchomości ziemskich . . . a) stanowiących własność Skarbu Państwa . . . e) określonych w art. 4 i 5 nadwyżek wszystkich innych nieruchomości ziemskich . . .“ Art. powyższy rozróżnia zatem wyraźnie między parcelowanymi gruntami — grunty Skarbu Państwa (domeny) oraz grunty prywatne, przymusowo wykupione. Parcelacja gruntów prywatnych oznacza zatem nie tylko samą parcelację sensu stricto, ale i przymusowy wykup, parcelację prywatnych gruntów poprzedzający, wobec czego przy takiej parcelacji termin „właściciel parcelowanych gruntów“ nie oznacza tego, kto dokonał przymusowego wykupu i kto został nawet przejściowo formalnym właścicielem wykupionej nieruchomości, lecz tego, kogo dotknął przymusowy wykup i komu grunty rozparcelowano.

Tezę powyższą potwierdza również brzmienie pkt. 4) art. 44 i pkt. 4) i 5) art. 65 ustawy o wyk. ref. roln. skoro w wypadkach tych chodzi niewątpliwie o właścicieli „dotychczasowych“, wzgl. właścicieli „prywatnych“ a na ich określenie ustawodawca używa terminów: właściciele jednostek gospodarczych, parcelowanych nie w całości, lecz częściowo, wzgl. właściciele dóbr parcelowanych.

b) Obowiązek świadczeń na rzecz zasłużonych pracowników folwarcznych jest obowiązkiem prywatno-prawnym i, logicznie biorąc, obciążać winien tego właściciela nieruchomości, u którego dany pracownik pracował wzgl. tego, który otrzymuje ekwiwalent za majątek wykupiony; jeżeli by zatem ustawodawca obowiązek powyższy chciał przesunąć na prowadzący parcelację Skarb Państwa, to powiedział by to expressis verbis, jak n.p. w p. 1) art. 44 cyt. ustawy, gdy chodziło o normalne zobowiązania, wynikające z jednorocznych umów, albo w p. 2) art. 51, gdy chodziło o specjalne wypadki przenoszenia służby folwarcznej.

c) Sprawa przyznania odpraw z art. 44 ustawy o wyk. ref. roln. jest zresztą aktualna nie dopiero po przepisaniu prawa własności wykupionych obszarów na rzecz Skarbu Państwa, lecz już znacznie wcześniej, w każdym razie już po objęciu w posiadanie parcelowanego majątku przez Urząd Wojewódzki (art. 21 p. 2) ustawy o wyk. ref. roln.) a zatem w czasie, gdy „właścicielem parcelowanych gruntów“ jest nawet formalnie „właściciel dotychczasowy“. W praktyce przepisywanie tytułów własności następuje przeważnie dopiero po upływie kilku czy nawet kilkunastu miesięcy od czasu wypłacenia odpraw.

d) Zapatrywanie, że zobowiązanym do wypłacenia odpraw z art. 44 ust. o wyk. ref. roln. jest właściciel parcelowanych gruntów, t.zn. właściciel wykupywanej nieruchomości, wzgl. właściciel, którego dotknął przymusowy wykup, podzielają również komentatorowie ustawy o wyk. ref. roln. (Zob. n.p. w tym względzie kom. posła Sommersteina „Ustawa o wykonaniu reformy rolnej“ str. 205): „Odprawy te wypłaca właściciel parcelowanego gruntu co jest niesłuszne w wypadku przymusowego wykupu, zwłaszcza, gdy pracownik długo pracował w parcelowanym majątku ale krótki czas u właściciela, którego dotknął przymusowy wykup“. (Zob. też kom. adw. Łebińskiego „Ustawa o wykonaniu reformy rolnej“ st. 100:) „Odprawa obciąża właściciela; odprawa z art. 51 obciąża Skarb Państwa“ (i str. 112): („Odprawy z art. 51 płaci Skarb Państwa w odróżnieniu do odpraw, które płaci właściciel wykupywanej nieruchomości — uw. 6 do art. 44“). Sądy I i II inst. podzieliły powyższe stanowisko.

Podając powyższe Ministerswo prosi o ścisłe stosowanie przyjętej wykładni i zaniechanie dalszych wypłat odpraw z omawianego tytułu, dokonywanych dotychczas z Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej.

L. Krawulski
Dyrektor Departamentu.

Otrzymują wszystkie Urzędy Wojewódzkie i Państwowy Bank Rolny I. C.

96.

PISMO
MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

Nr BP.I-2/31 dnia 30 września 1938 r.

o utworzeniu referatu melioracyjnego w Starostwie Powiatowym w Suwałkach.

Zmieniając częściowo załącznik Nr 2 do pisma okólnego Ministerstwa z dnia 19 marca 1936 r. w sprawie organizacji referatów melioracyjnych w starostwach (Dz. Urz. Min. Rol. i R. R. Nr 4, poz. 24), zarządzam utworzenie w województwie białostockim nowego referatu melioracyjnego w Starostwie Powiatowym w Suwałkach z zakresem działania na powiaty: augustowski, suwalski i szczuczyński.

Tym samym terytorialny zakres działania dotychczasowych referatów melioracyjnych w Starostwach Powiatowych w Grodnie i Łomży ulega odpowiedniej zmianie.

Minister: *J. Poniatowski.*

Otrzymuje Pan Wojewoda w Białymstoku.

97.

PRZEPISY INSTRUKCYJNE O POSTĘPOWANIU WŁADZ POZWANYCH PRZED NAJWYŻSZYM TRYBUNAŁEM ADMINISTRACYJNYM W SPRAWACH ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH.

I.

Okólnik Nr 1015 Ministerstwa Rolnictwa
Nr 378 — O. Pr. z dnia 22 sierpnia 1929 r.

w sprawie udzielania Najwyższemu Trybunałowi Administracyjnemu akt władz administracyjnych.

Na podstawie ust. 2 art. 15 ustawy o Najwyższym Trybunale Administracyjnym z dnia 3 sierpnia 1922 r. (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr 68 poz. 400) pozwana władza administracyjna (władza, której orzeczenie zaskarżone zostało do Najwyższego Trybunału Administracyjnego), obowiązana jest udzielić Trybunałowi swych akt, dotyczących przedmiotu skargi, w terminie przez Trybunał wyznaczonym.

Prezydium Rady Ministrów zakomunikowało Ministerstwu (pismo z dnia 3.VI. b. r. Nr. 13582/29 — okólnik Nr 13), że powyższe postanowienie, według sprawozdania Pierwszego Prezesa Najwyższego Trybunału Administracyjnego, jest wykonywane przez władze w sposób bardzo często niewystarczający, w szczególności bez przestrzegania terminów, wyznaczonych przez Trybunał, oraz bez uporządkowania i skompletowania akt.

Ponieważ uchybienia te w wysokim stopniu utrudniają pracę Najwyższemu Trybunałowi Administracyjnemu, zarządzam, aby przy przesyłaniu przez pozwaną władzę administracyjną do Najwyższego Trybunału Administracyjnego na jego wezwanie akt administracyjnych przestrzegane były ściśle zasady następujące:

1. termin wyznaczony przez Trybunał na udzielenie akt winien być ściśle zachowany, a wrazie niemożności dotrzymania terminu należy przed jego upływem zawiadomić o tem Trybunał;

2. akta winny być kompletne, a w każdym razie zawierać wszystkie dokumenty istotne, jak zaskarżone orzeczenie, orzeczenie władzy pierwszej instancji, odwołania stron, dowody doręczeń orzeczeń tak pierwszej, jak i drugiej instancji itp.;

3. akta należy ułożyć w porządku chronologicznym, poszczególne karty ponumerować, a jeśli to możliwe, zeszyć oraz

dołączyć spis akt z numeracją, odpowiadającej numeracji kart. Akta, co do których władza stawia wniosek o wyłączenie z pod przeglądu przez skarżącego (art. 17 ust. 2), należy ułożyć, względnie zeszyć oddzielnie i sporządzić dla nich oddzielny spis.

Jeżeli Ministerstwo zażąda od władzy bezpośrednio podległej dostarczenia akt sprawy, celem przesłania ich do Najwyższego Trybunału Administracyjnego, władza ta powinna je nadesłać Ministerstwu w terminie jej wyznaczonym, a w razie niemożności dotrzymania terminu winna przed jego upływem zawiadomić o tem Ministerstwo. Akta te winny być skompletowane i ułożone według zasad, określonych powyżej w pkt. 2 i 3 zdanie pierwsze. Akta poufne oraz zawierające takie wiadomości, których powzięcie przez skarżącego nie leżałoby w interesie służby, należy ułożyć oddzielnie i sporządzić dla nich spis oddzielny.

Proszę Panów o czuwanie nad ścisłym przestrzeganiem zarządzenia niniejszego.

Podsekretarz Stanu
Wiktor Leśniewski.

Otrzymują: P. P. Dyrektorzy Departamentów i Naczelnicy Wydziałów w Ministerstwie; P.P. Dyrektorzy: Lasów Państwowych, Państw. Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego, Państw. Instytutu Meteorologicznego, Rolniczych Szkół Państwowych oraz Kierownicy Państw. Zakładów Chowu Koni.

II.

Okólnik Nr 8 Prezesa Rady Ministrów
Nr. 3148 z dnia 19 lutego 1930 r.

w sprawie wyroków Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

P. O. Pierwszego Prezesa Najwyższego Trybunału Administracyjnego zwrócił moją uwagę na fakt, że do Najwyższego Trybunału Administracyjnego stale wpływa znaczna ilość skarg na zarządzenia i orzeczenia władz administracyjnych sprzeczne wyraźnie z zasadami prawnymi, przyjętymi w wyrokach Najwyższego Trybunału Administracyjnego w uprzednio rozstrzygniętych analogicznych sprawach. Stan ten przyczynia się do zwiększenia ilości wyroków uchylających zaskarżone orzeczenia i powoduje niecelowe przeciążenia Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Jakkolwiek w myśl obowiązujących przepisów (art. 5 ustawy o Najwyższym Trybunale Administracyjnym), w wypadku uchylenia przez Najwyższy Trybunał Administracyjny orzeczenia władzy administracyjnej, zapatrywanie wyrażone w wyroku wiąże władze tylko w konkretnym wypadku do którego wyrok się odnosi, to jednak jest rzeczą oczywistą, że władze administracyjne, dążąc do legalności swych decyzyj i mając na uwadze możliwość zaskarżania tych decyzyj do Najwyższego Trybunału Administracyjnego, winny jako materiał interpretacyjny uwzględniać przede wszystkim zasady prawne ustalone w wyrokach Najwyższego Trybunału Administracyjnego w analogicznych wypadkach.

Z powyższych względów proszę Pana Ministra o wydanie zarządzenia, aby podległe Mu urzędy, do których należą z mocy obowiązujących przepisów prawnych decyzje w sprawach, mogących być przedmiotem skarg Najwyższego Trybunału Administracyjnego, stale zaznajamiały się z zasadami prawnymi i wyrokami Najwyższego Trybunału Administracyjnego, dotyczącymi przedmiotów, co do których dany urząd wydaje orzeczenia i zarządzenia, oraz aby stosowały przyjęte przez Najwyższy Trybunał Administracyjny zasady prawne przy rozstrzyganiu spraw analogicznych.

Prezes Rady Ministrów: *K. Bartel.*

Otrzymuje P. Minister Reform Rolnych.

III.

Pismo okólne Ministerstwa Rolnictwa i R. R.

Nr B. P. A. - VI - 5/2 z dnia 19 maja 1934 r.

w sprawie odciążenia Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

W związku z akcją odciążenia Najwyższego Trybunału Administracyjnego i przyspieszenia toku załatwiania spraw Prezydium Rady Ministrów — w uzupełnieniu okólnika swego z dnia 3 czerwca 1929 r. Nr 13 (podanego Panom do wiadomości zarządzeniem Ministra Rolnictwa z dnia 22-go sierpnia 1929 r. Nr 378—O. Pr. — okólnik Nr 1015) — wydało okólnik z dnia 24 kwietnia 1934 r. Nr 15 następującej treści:

„I. Przy instancyjnym załatwianiu spraw referenci winni ściśle przestrzegać przepisów, dotyczących form postępowania,

w szczególności przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnym (Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 341). Jest bowiem rzeczą niewątpliwą, że ścisłe przestrzeganie przez władze obowiązujących przepisów, dotyczących form postępowania, przyczyni się do zmniejszenia liczby spraw, wnoszonych do Najwyższego Trybunału Administracyjnego, a w szczególności spraw merytorycznie z punktu widzenia prawa materjalnego beznadziejnych.

Zgodnie ze złożonym Prezesowi Rady Ministrów memoriałem Pierwszego Prezesa Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 9 czerwca 1933 r. liczba spraw, w których orzeczenia władz uchylone zostały przez N. T. A. z powodu naruszenia form postępowania jest niemal 2½ razy większa, aniżeli spraw, w których uchylenie orzeczenia nastąpiło z powodu obrazy prawa materialnego.

Jako typowe przykłady wadliwego załatwiania w memoriale wskazano:

a) pozostawienie bez rozpatrzenia podań stron o wznowienie postępowania z powołaniem się na prawomocność poprzedniej decyzji, zamiast merytorycznego załatwienia podania — ewentualnie w sensie negatywnym, gdy brak ustawowych warunków do wznowienia;

b) mimo prawomocnego już załatwienia sprawy wdawanie się przez władzę orzekającą w merytoryczne rozstrzyganie późniejszego podania strony, nie zawierającego wniosku o wznowienie postępowania i to bynajmniej nie w celu zadośćuczynienia roszczeniu strony, lecz w celu ponownego odmownego załatwienia, przez co stwarza się dla strony możność wniesienia skargi do N. T. A. w sprawie, w której przy właściwym postępowaniu władzy skarga byłaby niedopuszczalna wskutek spóźnienia terminu;

c) niepodawanie motywów albo pomijanie niektórych zarzutów odwołania przy oddalaniu odwołania przez władze ostatniej instancji — wbrew wyraźnym przepisom art. 75 i 78 powołanego wyżej rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r.

II. Referenci, załatwiający sprawy w toku instancji, powinni przestrzegać ustalonej judykatury N. T. A. Jakkolwiek zgodnie z ustawą wyrok N. T. A. jest wiążącym tylko dla tej sprawy, w której został wydany, tem niemniej w dużej liczbie wyroków Trybunału znajdują się rozstrzygnięcia i wyjaśnienia kwestii prawnych o znaczeniu zasadniczym, prejudycjalnym. Wyrażone więc w wyrokach Trybunału zasady winny być stosowane przy załatwianiu spraw analogicznych, co oczywiście

nie wyklucza możliwości obrony swego stanowiska prawnego przez instancję administracyjną, gdy są ku temu ważne podstawy oraz dążenia do zmiany judykatury Trybunału w pożądanym kierunku. Z natury rzeczy będzie to mogło mieć miejsce tylko w wyjątkowych wypadkach.

W związku z powyższym referenci winni stale zaznajamiać się z judykaturą N. T. A. i prowadzić ewidencję orzecznictwa swego resortu, a władze i urzędy państwowe abonować „Zbiór wyroków N. T. A.", wydawanych przez Polską Agencję Telegraficzną.

III. W celu ułatwienia i przyspieszenia pracy N. T. A. winny być uporządkowane akta administracyjne, przedstawiane w myśl art. 63 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1932 r. Trybunałowi. Mianowicie:

1) akta winny być ułożone w porządku chronologicznym i ponumerowane;

2) akta winny być należycie skompletowane, a w szczególności zawierać: a) pełne wykazy służbowe w sprawach emerytalnych i służbowych; b) wszystkie podania i odwołania stron; c) wszystkie decyzje władzy w oryginałach z dołączeniem odpisu zaskarżonego orzeczenia w formie i treści, w jakich zostało doręczone stronie; d) oryginalny dowód doręczenia decyzji stronie;

3) do każdych akt, przesyłanych do N. T. A., winien być dołączony — wyłącznie na użytek N. T. A. — dokładny stan faktyczny sprawy ze wskazaniem numerów kart akt i dokumentów w nim powołanych, niezależnie od odpowiedzi na skargę, która winna się ograniczyć tylko do wywodów natury prawnej".

Podając powyższe do wiadomości i ścisłego przestrzegania, zaznaczam, że o wszelkich uchybieniach w stosunku do wymienionych zarządzeń Ministerstwo będzie informowane periodycznie przez N. T. A. i że w wypadkach takich zarówno urzędnicy referujący, jak i nadzorujący ich pracę, pociągani będą do odpowiedzialności.

Podsekretarz Stanu:

W. Karwacki.

Otrzymują: PP. Dyrektorzy Departamentów, Główny Inspektor Weterynarii, Dyrektor Biura Personalnego, Dyrektor Biura Wojskowego, Naczelnicy Wydziałów, Dyrektor Naczelny Lasów Państwowych, Prezes Okręgowego Urzędu Ziemskiego w Katowicach.

IV.

Okólnik Nr 147 Ministerstwa Spraw Wewnętrznych
Nr AA. 2 b. 3 z dnia 30 listopada 1932 r.

o postępowaniu władz administracji ogólnej w wypadkach zaskarżenia ich decyzyj do Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Celem osiągnięcia jednolitości postępowania władz administracji ogólnej w wypadkach zaskarżenia ich decyzji do Najwyższego Trybunału Administracyjnego oraz celem wykorzystania w postępowaniu administracyjnym tych wyroków Trybunału, które mają charakter zasadniczy i mogą służyć za prejudykat dla regulowania podobnych spraw w przyszłości, podaję P.P. Wojewodom po porozumieniu się z zainteresowanymi Ministerstwami do wiadomości szereg wytycznych, jakimi należy się kierować przy traktowaniu spraw, zaskarżonych do Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Przepisany w niniejszym okólniku tryb postępowania należy stosować do spraw, załatwianych przez P.P. Wojewodów w zakresie wszystkich działów administracji państwowej zespolonych we władzach administracji ogólnej.

W chwili obecnej organizację i tryb postępowania Najwyższego Trybunału Administracyjnego reguluje rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 27 października 1932 r. o Najwyższym Trybunale Administracyjnym (Dz. U. R. P. Nr 94, poz. 806).

A. *Postępowanie władz przy udzielaniu odpowiedzi na skargi do Najwyższego Trybunału Administracyjnego.*

I.

Władza, której decyzja została zaskarżona do Najwyższego Trybunału Administracyjnego, obowiązana jest po otrzymaniu z Trybunału odpisu skargi przesłać Trybunałowi w wyznaczonym terminie swoje akta, dotyczące przedmiotu skargi, oraz przedstawić odpowiedź na skargę zgodnie z art. 63 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o Najwyższym Trybunale Administracyjnym, przestrzegając w tym względzie zasad następujących:

a) termin, wyznaczony przez Trybunał na udzielenie aktów winien być *ściśle* przez władzę pozwaną dotrzymany; opracowanie odpowiedzi winno nastąpić zasadniczo bezzwłocznie

i nie powinno być odkładane bez uzasadnionej przyczyny do ostatnich dni wyznaczonego terminu z uwagi na skutki niedotrzymania tego terminu przewidziane art. 64 ust. (2) rozporządzenia.

W wyjątkowych wypadkach, kiedy odpowiedź na skargę nie może być przesłana w terminie wyznaczonym przez Najwyższy Trybunał Administracyjny, z przyczyn od władzy niezależnych, władza może prosić w myśl art. 111 ust. (1) rozporządzenia o Najw. Tryb. Administr. o przywrócenie terminu, o ile tylko oczywiście zachodzą okoliczności przepisem tym przewidziane;

b) akta winny być kompletne, a przede wszystkim zawierać wszystkie dokumenty istotne dla sprawy, jak decyzję zaskarżoną, decyzję pierwszej instancji, odwolania stron, dowody doręczeń tak pierwszej, jak i drugiej instancji itp. — Wobec zdarzających się wypadków odsyłania przez władze Najwyższemu Trybunałowi Administracyjnemu nadesłanych przez Trybunał *odpisów* skargi — zwraca się uwagę na niewłaściwość tego rodzaju postępowania: władza pozwana winna odpis skargi zachować u siebie celem przesłania go władzy centralnej, zgodnie ze wskazówką zawartą poniżej w ustępie trzecim części III niniejszego okólnika;

c) akta należy ułożyć w porządku chronologicznym, poszczególne karty ponumerować, a jeśli to możliwe, zeszyć, oraz dołączyć spis aktów z numeracją odpowiadającą numeracji kart. Akta, co do których władza stawia wniosek o wyłączenie z pod przeglądu przez skarżącego, należy ułożyć, względnie zeszyć oddzielnie i sporządzić dla nich spis.

Do odpowiedzi na skargę (patrz niżej dział II) należy dołączyć odpis odpowiedzi (art. 63 ust. (1) rozporządzenia o Najwyższym Trybunale Administracyjnym); jeżeli orzeczenie władzy zostało zaskarżone przez *kilka stron* oddzielnymi skargami, a władza odpowiada na nie *jedną repliką*, wówczas należy dołączyć do odpowiedzi tyle odpisów, ilu jest skarżących (analogiczne zastosowanie art. 59 ust. (1) pkt. 2 łącznie z art. 64 ust. (1) rozporządzenia o Najwyż. Tryb. Admin.).

Zwraca się uwagę, że w myśl nowego prawa o Najwyższym Trybunale Administracyjnym temu ostatniemu nie przysługuje już prawo samodzielnego zarządzania wstrzymania wykonania decyzji w wypadku, gdy władza, która wydała zaskarżoną decyzję, odmówi zadośćuczynienia odpowiedniej prośbie strony. Obecnie prawo wstrzymania wykonania decyzji przysługuje w myśl art. 62 ust. (2) i (3) rozporządzenia o Najw. Tryb. Administrac. tylko władzy pozwanej; w konsekwencji nowego stanu prawnego w tej kwestii należy przyjąć, że przeciwko odmownej decyzji władzy pozwanej, wydanej w myśl art.. 62

ust. (2) rozporządzenia o Najw. Tryb. Administr. — o ile władza ta nie jest władzą naczelną — służy stronie prawo odwołania do wyższej instancji w myśl zasad ogólnych (art. art. 82 i 84 postępowania administracyjnego).

II.

Jednocześnie z przesłaniem Trybunałowi akt sprawy, należy w myśl art. 63 ust. (1) rozporządzenia o Najwyższym Trybunale Administracyjnym przesłać wyczerpującą odpowiedź na skargę, zawierającą uzasadnienie zaskarżonego orzeczenia lub zarządzenia oraz odparcie zarzutów strony, zawartych w skardze. W odpowiedzi swej winna władza przede wszystkim podnieść ewentualne formalne braki wniesionej skargi, zwracając uwagę Trybunałowi: na jej niedopuszczalność, na niedotrzymanie terminu jej wniesienia, wreszcie na brak legitymacji strony — czy to do wniesienia skargi, jako całości, czy to do podnoszenia w niej poszczególnych konkretnych zarzutów przeciw zaskarżonej decyzji zwłaszcza, gdy te ostatnie przekraczają granice uprawnienia do zaskarżenia decyzji władz, wynikające z art. 49 rozporządzenia o Najwyższym Trybunale Administracyjnym, albo też, gdy strona nie będąc do tego ustawowo upoważniona występuje w skardze z zarzutami natury publiczno - prawnej tego rodzaju, że wystąpienie to ma raczej charakter obrony interesu publicznego, aniżeli interesów samej strony.

Uzasadniając swą decyzję władza winna przede wszystkim bronić jej pod kątem widzenia jej zgodności z obowiązującym prawem, a zasadniczo z pominięciem obszernych przedstawień stanu faktycznego i rozważań co do celowosci zaskarżonej decyzji — chyba, że:

a) poruszenie w odpowiedzi strony faktycznej sprawy okaże się konieczne celem udowodnienia, że stan faktyczny uzasadnia zastosowanie tego przepisu prawnego, na którym władza oparła zaskarżone orzeczenie lub zarządzenie, albo też

b) że strona prawna sprawy tak ściśle wiąże się ze stanem faktycznym, że nie dadzą się one od siebie oddzielić, wobec czego dodatkowe omówienie stanu faktycznego nie da się pominąć zwłaszcza, gdy obrona decyzji motywami wyłącznie natury kasacyjnej mogłaby nie wystarczyć.

Władza pozwana winna w odpowiedzi swej *zawsze* zwrócić uwagę *na te okoliczności faktyczne i środki dowodowe w skardze przytoczone,* które nie były wysuwane przez stronę, przed wydaniem zaskarżonej decyzji w toku postępowania admini-

stracyjnego, a przeto nie mogły być wogóle przedmiotem rozważań w ostatniej instancji administracyjnej, a to celem odpowiedniego wykorzystania ekscepcji co do nieprzytoczenia tych okoliczności i środków dowodowych w postępowaniu instancyjnym, (art. 83 ust. (3) rozporządzenia o Najw. Tryb. Admin.).

Jeżeli rozstrzygnięcie sprawy będącej przedmiotem skargi jest przez ustawę pozostawione swobodnemu uznaniu władzy, wówczas moment ten należy zawsze podnieść przede wszystkim w odpowiedzi na skargę (art. 6 pkt. 2 rozporz. o Najwyższym Trybunale Administracyjnym), przy czym w miarę potrzeby należy również wykazać, że w konkretnym wypadku zachodzą prawem przewidziane warunki, dopuszczające wzgl. uzasadniające — zgodnie z ustawą — wydanie decyzji na podstawie swobodnego uznania władzy.

Oprócz tego, na podstawie art. 65 ust. (2) rozporządzenia o Najwyższym Trybunale Administracyjnym, władza, przesyłająca akta i odpowiedź Trybunałowi, winna w razie potrzeby wskazać, które akta ze względów publicznych nie nadają się do przeglądania przez strony i prosić o ich wyłączenie. Ponadto w wypadku, gdy strona zgodnie z art. 72 rozporządzenia o Najw. Tryb. Admin. nie zgłosi w skardze wniosku o przeprowadzenie rozprawy, władza winna w swej odpowiedzi postawić odpowiedni wniosek w zależności od okoliczności konkretnej sprawy.

W sprawach skarg od orzeczeń inwalidzkich komisyj odwoławczych obowiązują nadal aż do odwołania przepisy, wydane przez M-stwo Opieki Społecznej odnośnie wnoszenia skarg za pośrednictwem tego Ministerstwa.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zauważa jeszcze, że o ile w związku z opracowywaniem odpowiedzi na skargę zarzuty w niej zawarte okażą się uzasadnione, należy zawczasu wykorzystać uprawnienia wynikające z art. 90 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22.III.1928 r. o postępowaniu administracyjnym do zmiany orzeczenia i w myśl art. 69 ust. (1) rozporządzenia o Najw. Tryb. Admin. powiadomić Najwyższy Trybunał Administracyjny o zmianie decyzji.

W końcu zauważa się, że było by rzeczą bardzo pożądaną, by odpowiedzi na skargi przeciwko decyzjom organów wzgl. wydziałów fachowych i technicznych urzędów wojewódzkich, a przygotowywane przez te organa lub wydziały były każdorazowo uzgadniane z Wydziałem Administracyjnym Urzędu i dlatego proszę P. P. Wojewodów o wydanie w tym względzie stosownych zarządzeń.

III.

Zastępstwo władz przed Najwyższym Trybunałem Administracyjnym, nie będące zresztą w myśl art. 75 rozporządzenia o Najw. Tryb. Admin. obowiązanym, sprawować będzie w zasadzie delegat właściwego Ministerstwa, ażeby uniknąć rozbieżności w traktowaniu spraw analogicznych.

Zastępstwo to, o ile w konkretnych wypadkach nie będą wydane odmienne zarządzenia przez poszczególne Ministerstwa, ograniczy się jednak z reguły do spraw, nastręczających szczególne wątpliwości lub mających zasadnicze znaczenie, a zwłaszcza, gdy właściwe Ministerstwo uzna, że złożona na skargę odpowiedź władzy administracyjnej II instancji nie wyczerpuje sprawy i wymaga uzupełnienia.

W tym celu należy w każdym poszczególnym wypadku zaskarżenia ostatecznych decyzyj do Najwyższego Trybunału Administracyjnego przedkładać właściwemu Ministerstwu odpisy: 1) skargi, 2) odpowiedzi na nią oraz 3) zaskarżonej decyzji ostatniej instancji.

B. *Wykorzystanie orzecznictwa Najwyższego Trybunału Administracyjnego.*

Najwyższy Trybunał Administracyjny wydaje niejednokrotnie wyroki o charakterze zasadniczym, które winny być prejudykatem dla podobnych spraw w przyszłości. W tym właśnie celu rozporządzenie o Najw. Tryb. Admin. przewiduje art. 11 ust. (1) księgę zasad prawnych, do której będą wpisywane rozstrzygnięcia zagadnień prawnych, wydawane przez kolegia zwiększone względnie zgromadzenie ogólne.

Znajomość przez władze administracji ogólnej ustalonych przez Najwyższy Trybunał Administracyjny zasad prawnych i stosowanie ich w swym orzecznictwie jest niezbędne dla usprawnienia administracji, poza tym ułatwia w znacznym stopniu pracę Trybunału i wpływa na zmniejszenie ilości uchylonych orzeczeń, podnosząc tym samym autorytet władzy.

W związku z powyższym proszę Panów Wojewodów o zarządzenie, aby:

1) wszystkie wyroki Najwyższego Trybunału Administracyjnego po ich otrzymaniu przez urząd wojewódzki przekazywane były wydziałowi ogólnemu urzędu wojewódzkiego;

2) wyroki te w wydziale ogólnym podlegały niezwłocznemu rozpatrzeniu pod kątem potrzeby podania ustalonej tezy wszystkim podległym władzom do wiadomości celem jednolite-

go przestrzegania jej przy stosowaniu odnośnych przepisów; podanie w odpowiednio przystosowanej formie tezy ustalonej wyrokami Najwyższego Trybunału Administracyjnego winno być z reguły dokonane w drodze okólnika (drukowanego również w Dzienniku Wojewódzkim). Jeżeliby przy redagowaniu powyższych zarządzeń nasuwały się jakiekolwiek wątpliwości, należy projektowany okólnik uzgodnić uprzednio z właściwym Ministerstwem;

3) urzędnicy, czytając Dziennik Urzędowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, zwracali uwagę na ogłaszane w nim tezy Najwyższego Trybunału Administracyjnego (Dział IV);

4) urzędnicy referujący w miarę możności zaznajamiali się bezpośrednio z ustalonymi zasadami prawnymi, zamieszczonymi w „Zbiorze Wyroków N. T. A." Dział „A".

Poza tym zarządzam, aby P. P. Wojewodowie (P. Komisarz Rządu) nadsyłali Ministerstwu Spraw Wewnętrznych względnie Ministerstwom właściwym dla sprawy objętej wyrokiem odpisy wyroków Najwyższego Trybunału Administracyjnego w tych wszystkich sprawach, w których orzeczenia Panów zostały przez Najwyższy Trybunał Administracyjny uchylone w całości lub częściowo.

Niniejszy okólnik uchyla następujące zarządzenia:

a) okólnik Nr 46 z 17 maja 1923 r. (Zb. Zarz. M. S. Wewn. str. 1512, poz. 1);

b) okólnik Nr 45 z dn. 2 maja 1925 r. (Zb. Zarz. M. S. Wewn. str. 1512, poz. 2);

c) pismo okólne z dn. 10 czerwca 1929 r. Nr OL. 2290 (Zb. Zarz. M. S. Wewn. str. 1512, poz. 3);

d) pismo okólne z dn. 12.X 1929 r. Nr OL. 2273(1) (Zb. Zarz. M. S. Wewn. str. 1513, poz. 4);

e) okólnik Nr 9 z 23 stycznia 1930 r. (Zb. Zarz. M. S. Wewn. str. 1513, poz. 5).

Bronisław Pieracki

Minister

Otrzymują P.P. Wojewodowie i P. Komisarz Rządu m. st. Warszawy.

(Dz. Urzęd. Min. Spr. Wewn. z 1932 r., Nr 19, poz. 251).

V.

Okólnik Nr 24 Ministerstwa Spraw Wewnętrznych

Nr AA. 38-12-37 z dnia 20 kwietnia 1937 r.

o postępowaniu władz w razie zaskarżenia ich decyzji do N.T.A.

Uzupełniając okólnik swój z dn. 30.XI.1932 r. Nr 147 (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr 19, poz. 251) zarządzam, co następuje.

I) Od września 1936 r. Najwyższy Trybunał Administracyjny wyciska na odpisach wniesionych doń skarg — niezależnie od zwykłej pieczątki wpływu — osobną pieczątkę, w której oznacza datę nadania skargi na pocztę, zgodną z datą pieczęci przyjmującego urzędu pocztowego. W ten sposób każdy odpis skargi zaopatrzony jest w dwie pieczątki, z których jedna oznacza datę wpływu skargi do Trybunału, a druga — datę nadania skargi na pocztę. W wypadkach gdy skarga była osobiście wręczona w kancelarii Trybunału, daty w obydwóch pieczątkach są jednakowe.

Takie postępowanie jest stosowane tak co do skarg wnoszonych do Najwyższego Trybunału Administracyjnego, jak i do Inwalidzkiego Sądu Administracyjnego.

Wobec powyższego pozwana władza, porównując daty wymienionych pieczątek z datą posiadanego w aktach swych dowodu doręczenia zaskarżonej decyzji, i mając na uwadze przepisy art. 57 (2) i 110 rozp. Prez. R. P. o N. T. A. (Dz. U. R. P. z roku 1932, poz. 806) — może z łatwością ustalić czy skarga została wniesiona do N. T. A. w ustawowym terminie dwumiesięcznym.

Gdyby z zestawienia dat okazało się, że skarga wniesiona została po terminie, należy w odpowiedzi do N. T. A. jedynie wskazać na tę okoliczność, nie wdając się już w rozważania merytorycznej strony skargi ani legitymacji do jej wniesienia.

W ten sposób postępując, władza zastosuje najbardziej właściwy sposób obrony swej decyzji przed Trybunałem, a równocześnie zaoszczędzi pracy, związanej ze sporządzaniem odpowiedzi na skargę.

II) W ustępie przedostatnim powołanego na wstępie okólnika dodaje się następujące zdanie:

„Nadto Ministerstwu Spraw Wewnętrznych mają być nadsyłane przez właściwe władze wszystkie te wyroki, w których Trybunał interpretuje przepisy postępowania administracyjne-

go, chociażby meritum sprawy należało do innego Ministerstwa. Przy tym mają być nadsyłane nie tylko wyroki uchylające decyzję, ale także utrzymujące ją w mocy".

O tym, czy dany wyrok ma być przesłany Ministerstwu Spraw Wewnętrznych decyduje Wydział Ogólny Urzędu Wojewódzkiego. Z tego też powodu należy bezwzględnie przestrzegać pkt. 1) części „B" cytowanego wyżej okólnika. Jeśli wyrok N. T. A. wydany został w sprawie rozstrzygniętej przez Starostę lub Wydział Powiatowy — powinien być skierowany za pośrednictwem Urzędu Wojewódzkiego.

Sławoj Składkowski
Minister

Otrzymują PP. Wojewodowie, Komisarz Rządu na m. st. Warszawę i Starostowie.

(Dz. Urzęd. Min. Spr. Wewn. 1937 r. Nr 11, poz. 78).

VI.

Okólnik Nr 10a Ministerstwa Spraw Wewnętrznych

Nr GL. 53-2-2 z dnia 10 marca 1938 r.

o wykonywaniu wyroków Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Przesyłając w załączeniu do wiadomości i ścisłego wykonania okólnik Prezesa Rady Ministrów z dnia 5 lutego 1938 r. Nr 5 — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych komunikuje co następuje:

do punktu a)

W przypadkach, w których nowa decyzja ma spowodować ten sam skutek prawny co decyzja uchylona przez Najwyższy Trybunał Administracyjny, winna ona podlegać wyższej z kolei aprobacie, zależnie od zakresu aprobaty, ustalonego w danym urzędzie wojewódzkim. Jeżeli więc pierwotna decyzja ostateczna była podpisana przez kierownika oddziału w urzędzie wojewódzkim, ponowna decyzja winna być podpisana przez naczelnika wydziału; jeżeli była podpisana przez naczelnika wydziału— ponowna ma być podpisana przez wicewojewodę itd.

W razie uchylenia przez Najwyższy Trybunał Administracyjny decyzji, aprobowanych przez kierownika urzędu (wojewodę, względnie, wicewojewodę pełniącego obowiązki wojewody) projekt ponownej decyzji powodującej ten sam skutek praw-

ny — winien być przed aprobatą kierownika urzędu przedstawiony (wraz ze wszystkimi aktami danej sprawy) — właściwemu Ministerstwu z powołaniem się na omawiany w niniejszym okólnik Prezesa Rady Ministrów — dla uzyskania zgody Ministerstwa na sposób załatwienia.

do punktu b)

W razie uchylenia przez Najwyższy Trybunał Administracyjny ponownej decyzji należy wyrok wraz z aktami sprawy, niezbędnym wyjaśnieniem oraz projektem ponownej decyzji niezwłocznie przedłożyć właściwemu Ministerstwu.

W związku z ustępem 1 i 2 okólnika Prezesa Rady Ministrów należy przypomnieć podwładnym urzędnikom konieczność ścisłego stosowania terminu 30-dniowego, przewidzianego w art. 89 prawa o Najwyższym Trybunale Administracyjnym. Przesyłanie spraw Ministerstwu do decyzji winno być dokonane w takim terminie, aby Ministerstwo miało czas na rozpatrzenie sprawy i zwrot jej do niższej instancji z uwzględnieniem konieczności dotrzymania wyżej powołanego 30-dniowego terminu.

Zgodnie z ostatnim ustępem okólnika Prezesa Rady Ministrów, zechcą P. P. Wojewodowię (P. Komisarz Rządu na m. st. Warszawę) wydać analogiczne zarządzenie nadzorowanym związkom samorządowym w zakresie wykonywanego przez nie orzecznictwa w toku postępowania administracyjnego.

Zarządzenie niniejsze nie zmienia zasad kontroli orzecznictwa władz administracji ogólnej, podanych w okólniku Nr 147 z r. 1932 (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr 19, poz. 251).

Nakoniecznikow-Klukowski
Podsekretarz Stanu

Otrzymują PP. Wojewodowie i Komisarz Rządu na m. st. Warszawę.

Zał. do ok. Nr 10a.

Okólnik Nr 5 Prezesa Rady Ministrów.

Nr 60—3/38 z dnia 5 lutego 1938 r.

Do wszystkich P. P. Ministrów w miejscu.

Według art. 89 prawa o Najważszym Trybunale Administracyjnym władza, której decyzja została uchylona przez Trybunał, obowiązana jest wydać nową decyzję w tej sprawie w ciągu miesiąca od dnia doręczenia jej wypisu wyroku, władza w danej sprawie związana jest zapatrywaniami zawartymi w uzasadnieniu wyroku.

Z zażaleń, wnoszonych do mnie przez osoby, które uzyskały w Najwyższym Trybunale Administracyjnym wyroki, uchylające zaskarżone decyzje, wynika, że przepisy powyższe o wykonywaniu wyroków Trybunału nie zawsze są ściśle przestrzegane. Niejednokrotnie władze nie dotrzymują miesięcznego terminu, zakreślonego ustawą do wydania nowej decyzji. Nadto zdarzają się przypadki wydawania nowych decyzyj, nie liczących się z uzasadnieniem wyroku; wywołuje to drugą skargę do Trybunału i ponowne uchylenie decyzji.

Dla uniknięcia podobnych przypadków w przyszłości proszę P. P. Ministrów o zwrócenie osobistej, pełnej uwagi na sprawę wykonywania wyroków Najwyższego Trybunału Administracyjnego i wydanie odpowiednich zarządzeń władzom podległym. W szczególności zechcą P.P. Ministrowie zarządzić:

a) aby w przypadkach, w których nowa decyzja ma spowodować ten sam skutek prawny, co decyzja uchylona, projekt tej nowej decyzji podlegał wyższej z kolei aprobacie, bądź, jeśli pierwszą decyzję aprobował kerownik urzędu, — projekt był przedstawiony w wewnętrznej drodze władzy wyższej instancji w celu uzyskania jej zgody na załatwienie;

b) aby w przypadkach uchylenia przez Najwyższy Trybunał Administracyjny ponownej decyzji były składane P. P. Ministrom specjalne sprawozdania, umożliwiające przeprowadzenie w każdej poszczególnej sprawie dochodzeń urzędowych.

Potrzebne wskazówki w sprawie należytego wykonywania wyroków Najwyższego Trybunału Administracyjnego zechcą właściwi P. P. Ministrowie wydać również nadzorowanym przez siebie instytucjom samorządowym.

Sławoj Składkowski
Prezes Rady Ministrów

(Dz. Urzęd. Min. Spr. Wewn. z 1938 r. Nr 9, poz. 32).

VII.

Pismo okólne Ministerstwa Rolnictwa i R. R.

Nr BP. II-4/2 z dnia 19 lipca 1938 r.

w sprawie postępowania przed Najw. Tryb. Admin. w sprawach rolnictwa i reform rólnych.

Do postępowania władz administracji ogólnej w przypadku zaskarżenia ich decyzji w sprawach z zakresu administracji rolnictwa i reform rolnych do Najwyższego Trybunału Administracyjnego stosują się przepisy okólnika Ministerstwa

Spraw Wewnętrznych z dn. 30 listopada 1932 r. (Dz. Urz. M. S. Wew. Nr 19, poz. 251) wraz ze wszystkimi późniejszymi zmianami z tym wyjątkiem, że urzędy wojewódzkie winny przesyłać Ministerstwu Rolnictwa i Reform Rolnych odpisy wszystkich wyroków Najwyższego Trybunału Administracyjnego, wydanych w sprawach z zakresu administracji rolnictwa i reform rolnych, a nie tylko odpisy wyroków, uchylających decyzje władz administracji ogólnej.

Odpisy wyroków Najwyższego Trybunału Administracyjnego w sprawach z zakresu administracji rolnictwa i reform rolnych winny być przez urzędy wojewódzkie (oddziały regulacji prawnych) systematycznie gromadzone i udostępniane wszystkim zainteresowanym urzędnikom.

Jednocześnie zostają uchylone obowiązujące przepisy, normujące w sposób odmienny tryb postępowania władz administracji ogólnej przed Najwyższym Trybunałem Administracyjnym w sprawach administracji rolnictwa i reform rolnych, a w szczególności:

a) zarządzenia b. Ministerstwa Reform Rolnych: Nr 371 z dnia 20.IX.1929 r., Nr II.2 - Praw. z dnia 19.III.1931 r., Nr268 - Praw. z dnia 4.II.1929 r., Nr Praw. 1000—T. A. z 18.IX.1930 r. i Nr Praw. IV-c z dnia 15.VI.1931 r. oraz

b) pismo okólne Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 14.XI.1935 r. Nr ScR-0-361.

Dr M. Jaroszyński
Podsekretarz Stanu

Otrzymują wszyscy PP. Wojewodowie i Komisarz Rządu m. st. Warszawy.

Warszawskie Zakłady Graficzne, Olesińska 19. Tel. 4.31-27.